

25.6.2019

Sosiaali- ja terveystoimialan yksiköille

VAMMAISILTA ASUMISPALVELUISTA JA TUKITOIMISTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Voimassa	1.9.2019-31.12.2024
Kumoo	Vammaisilta asumispalveluista ja tukitoimista perittävät maksut PYSY051, 7.3.2018
Luokka	talous
Asiasanat	asiakasmaksut, vammaiset, asumispalvelut, tukitoimet

SISÄLTÖ

1. Asumispalvelut	2
1.1. Vammaispalvelulain (VPL) mukainen vaikeavammaisten palveluasuminen	2
Asumisvaihtoehdot	2
Asiakkaalta perittävät maksut vammaispalvelulain mukaisesta vaikeavammaisten palveluasumisesta	3
1.2. Sosiaalihuoltolain (SHL) mukainen palveluasuminen	6
Asiakkaalta perittävät maksut	7
1.3. Lyhytaikainen asuminen	7
Vaikeavammaisten lyhytaikainen asumispalvelu	7
Asiakkaalta perittävät maksut (vaikeavammaisten lyhytaikainen asumispalvelu)	7
Vammaisten lasten lyhytaikaishoito (SHL 22 §)	8
Asiakkaalta perittävät maksut (vammaisten lasten lyhytaikaishoito (SHL 22 §))	9
2. Muut tukitoimet	10
2.1. Vammaisten päivätoiminta (VPL 8 §)	10
Osallistujalta perittävät maksut	10
2.2. Sopeutumisvalmennus (VPL 8 §)	11
Asumisen kokeilu ja harjoittelu (kuuluu VPL 8 §:n palveluihin)	11
Asumisen kokeilun ja harjoittelusta perittävät maksut	12
3. Vaikeavammaisten henkilökohtainen apu	12
4. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen	13
5. Viitteet	13

25.6.2019

1. Asumispalvelut

1.1. Vammaispalvelulain (VPL) mukainen vaikeavammaisten palveluasuminen

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään vasta silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla (VPL 4 §). Vammaispalvelulaki on erityislakina palveluja toteutettaessa toissijainen.

Vammaispalveluasetuksen 10 §:n mukainen palveluasuminen on tarkoitettu vaikeavammaiselle henkilölle.

Vaikeavammaisten palveluasumiseen kuuluu asunto ja asumiseen liittyvät palvelut, jotka mahdollistavat vaikeasti vammaisten henkilöiden normaalin ja itsenäisen asumisen. Palvelua järjestetään vaikeavammaiselle henkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi arkielämässään tarvitsee apua säännöllisesti tietyn ajan vuorokauden eri aikoina, ei kuitenkaan välttämättä koko aikaa. Tällöin asukkaalla on oltava pitkäaikainen ja säännöllinen vammasta johtuva avun tai erityispalvelujen tarve, joka liittyy päivittäisiin toimiin ja tavanomaisesta elämästä selviytymiseen.

Vaikeavammaisten palveluasuminen on aina yksilöllinen palvelukokaisuus, johon kuuluu esteetön asunto (omistus- tai vuokra-asunto) sekä ne palvelut, jotka ovat välttämättömiä asukkaalle jokapäiväiselle mahdollisimman itsenäiselle suoriutumiseksi asumisessaan.

Asumisvaihtoehdot

Kaikissa vaikeavammaisten palveluasumisen vaihtoehdoissa on oleellista se, että asumiseen liittyy aina ympärivuorokautiset tai muutoin erityisen runsaat palvelut.

a) Yksittäinen asunto

Tällä tarkoitetaan vuokra- tai omistusasuntoa tai Sosiaali- ja terveystoimialan myöntämää inva-mitoitettua vuokra-asuntoa. Asunto on vaikeavammaisen henkilön tarpeisiin sopiva ja hänen tarvitsemansa välttämättömät palvelut voidaan järjestää esim. henkilökohtaisen avustajan, kotihoidon ja turvapuhelimen tai omaishoidon tuen avulla tai kaikkien näiden yhdistelmänä.

25.6.2019

b) Palveluasumisryhmä

Palveluasumisryhmä on lähellä toisiaan sijaitsevien asuntojen ryhmä. Palvelut järjestetään usein avustajajärjestelmän avulla tai palveluasumisryhmään rekrytoidun henkilöstön avulla.

c) Palvelutalo

Talossa asuu pääsääntöisesti vain vaikeavammaisia henkilöitä. Oma henkilökunta avustaa asukkaita päivittäisissä toimissa. Palvelutaloja on eri puolella maata.

d) Muut yksiköt

Palveluasumista voidaan järjestää myös muunlaisissa yksiköissä (esim. ryhmäkodissa), joissa on palveluasumisen toteuttamiseen tarvittava erityisvarustus ja palvelujen saatavuus on riittävä.

Asiakkaalta perittävät maksut vammaispalvelulain mukaisesta vaikeavammaisten palveluasumisesta

Vuokra

VPL:n mukaisessa palveluasumisessa vaikeavammaiset henkilöt pääsääntöisesti solmivat itse asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaisen asuinhuoneiston vuokrasopimuksen sekä maksavat itse asunnon vuokran.

Asukas maksaa itse asunnon vuokran ja kaikki muut jokapäiväiseen elämäänsä liittyvät kustannukset.

Välivuokratuista asunnoista kaupungin tilapalvelut maksaa asuntojen vuokrat kiinteistöyhtiöille ja perii asukkaiden vuokraosuudet. Asukkaiden maksamat vuokrat määräytyvät asuntojen rahoitusperustan mukaisesti. Ara-rahoitteisessa asumisessa asuvien henkilöitten varallisuus on aina selvitettävä Aran antamien tulorajojen mukaan.

Yksityisten palvelun tuottajien asunnoissa asukas maksaa vuokrat suoraan palvelun tuottajalle. Aran vaatima varallisuusselvitys koskee myös yksityisten palveluntuottajien asuntoja, mikäli asunnot ovat Ara-rahoitteisia.

25.6.2019

Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpitomaksut (ns. perusmaksu)

Ylläpitomaksut ovat yksikkökohtaisia ja käyttöperusteisia (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 18.6.2019 § 140). Maksut muodostuvat sen perusteella, mitä palveluja palveluasumisyksikössä on tarjottavana ja mitä palveluja asiakas tosiasiallisesti käyttää. Tieto ylläpitomaksuista tallennetaan sosiaali- ja terveystoimialan asiakasmaksuyksikössä käytettyjen palvelujen yhteissummana (perusmaksu), joka peritään asiakkaalta. Yksikkö voi erikseen sovittuna myös itse periä maksut käyttöperusteisesti enintään maksimihintojen mukaisesti.

- Sähkö enintään 12 euroa/kk niissä asunnoissa, joissa ei ole sähkömittaria tai jos sähkö ei sisälly vuokraan
- Yhteiskäytössä olevat siivoustarvikkeet ja –aineet sekä mahdolliset hygieniatuotteet enintään 5 euroa/kk
- Saunamaksu enintään 10 euroa/kk (sauna vähintään kerran viikossa)
- Yhteisissä tiloissa olevan pyykinpesukoneen tai pyykkituvan käyttö sekä mahdolliset pesuaineet enintään 5 euroa/kk (aina tarvittaessa ja asukaskohtainen maksu myös pestäessä pyykejä samassa koneessa)

Palvelujen määrää ei voi vaihtaa kesken kuukauden vaan mahdolliset muutokset tehdään seuraavan kuukauden alusta yhtenevästi muun laskutuksen kanssa.

Ateriamaksu

Vaikeavammaisten palvelutalot, ja muut ryhmämuotoista asumista toteuttavat palveluasumisyksiköt tarjoavat asiakkailleen keskitettyjä ateriapalveluja.

Aterioista peritään asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaa laadittaessa tehdyn suunnitelman mukaan aterioiden käyttöön perustuva maksu.

Ruokailusta toimintayksiköissä tai muussa tarjoilupaikassa peritään 1.2.2016 lukien seuraavat aterialkohtaiset maksut:

aamiainen	2,60 euroa
lounas	5,15 euroa
päivällinen	5,15 euroa
iltapala	2,60 euroa

25.6.2019

kahvi tai tee ja kahvileipä 2,60 euroa

Asiakas maksaa aterioistaan joko käyttönsä mukaisen ateriamaksun tai voi valita halutessaan täydet ateriapalvelut. Täysistä ateriapalveluista peritään 13,40 euroa vuorokaudelta. Ateriapakettiin kuuluu aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Täydeksi ateriapalveluksi katsotaan ateriat, jotka voidaan nauttia asumispalveluyksikössä. Erityisruokavaliosta ei peritä eri hintaa.

Jos asiakas käy asumisyksiköstä päiväaikaisessa toiminnassa asumisen osapäivän aterioista peritään 8,25 euroa vuorokaudelta (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 18.6.2019 § 140). Osapäivän ateriat sisältävät aamiaisen, päivällisen ja iltapalan. Päiväaikainen toiminta laskuttaa näissä tapauksissa lounaan hintaan 5,15 euroa. Ateriapalvelujen hinta päivältä on tällöin 5,15 euroa + 8,25 euroa, yhteensä 13,40 euroa eli täysateriahinta.

Läsnäolopäivät otetaan huomioon seuraavan esimerkin mukaan: Asukas lähtee sukulaisen tai tuttavien luokse vierailulle perjantaina ja palaa sunnuntaina. Vähennys ateriamaksusta tehdään vain täydeltä poissaolopäivältä eli lauantailta (oletuksena on, että perjantaina on syöty esimerkiksi aamupala ja sunnuntaina iltapala). Täysistä aterioista laskutetaan siis 13,40 euroa/päivä riippumatta siitä, jättääkö jotain aterioita päivältä syömättä. Poikkeuksena on, jos asiakas ei ole syönyt päivän aikana mitään hoitopaikan tarjoamia aterioita, tällöin asiakasta ei tule laskuttaa täysiä aterioita kyseiseltä päivältä.

Asiakkaan ilmoitus on voimassa toistaiseksi. Pääsääntönä on se, että asiakkaalta laskutetaan samalla tavalla koko laskutuskauden eli kalenterikuukauden ajan.

Vaikeavammaisten palveluasumiseen säännöllisesti liittyvä avustaminen ja palvelut

Kunta vastaa palveluasumiseen liittyvien erityispalvelujen kustannuksista. Näitä ovat mm. avustaminen asumiseen liittyvissä toiminnoissa kuten liikkumisessa, pukeutumisessa, henkilökohtaisessa hygieniassa, ruokataloudessa ja asunnon siivouksessa sekä vammaisuuden vuoksi välttämättömät muut palvelut, joita tarvitaan asukkaan terveyden, kuntoutuksen ja viihtyvyyden edistämiseksi.

VPL:n mukaisessa palveluasumisessa vamman vuoksi tarvittava avustaminen ja säännölliset välttämättömät palvelut ovat vaikeavammaiselle

25.6.2019

henkilölle maksuttomia. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi siivous, atehierapalvelun toimittaminen kotiin, avustajakutsujärjestelmän vuokra ja vaatehuolto. Mikäli vaikeavammaisen henkilö tarvitsee avustamista intiimeissä toiminnoissa, hän hankkii itse tarvittavat välineet (esimerkiksi suojakäsineet tai pesulaput).

Palveluista ja avustamisesta voidaan kuitenkin periä maksu, jos vaikeavammaisen henkilö saa korvausta näihin kustannuksiin jonkin muun lain nojalla (VPL 15 §). Lainkohdalla tarkoitetaan lähinnä etuuksia, jotka perustuvat tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin. Tietyissä tapauksissa myös sotilastapaturmaa koskeva lainsäädäntö voi tulla sovellettavaksi.

Perittäessä vakuutusyhtiöltä korvauksia, tulee määritellä, mikä osa korvauksesta voidaan käyttää järjestettyjen palvelujen maksuksi (VPL 15 §). Jos korvaus kokonaisuudessaan ei kohdistu palveluasumiseen liittyviin menoihin, on muihin kuluihin osoitettu rahamäärä suoritettava vammaiselle henkilölle.

Jos vaikeavammaisen henkilö saa korvausta näihin kustannuksiin jonkin muun lain kuin vammaispalvelulain nojalla, asiakkaalta peritään normaalit asiakasmaksut enintään korvauksen määrään asti. Useissa tapauksissa Sosiaali- ja terveystoimiala laskuttaa kulut vakuutusyhtiöltä.

1.2. Sosiaalihoitolaian (SHL) mukainen palveluasuminen

Sosiaalihoitolaki on ensisijainen laki asumispalvelujen järjestämisessä. Asiakkaat, joiden palvelut järjestetään vammaistyössä SHL:n mukaan kuuluvat pääsääntöisesti autismikirjoon tai tarvitsevat asumispalvelua kehityksellisistä syistä johtuvista toimintakyvyn puutteista. Vaikka he eivät pääsääntöisesti ole vaikeavammaisia henkilöitä he tarvitsevat kuitenkin asumisessaan säännöllistä tukea ja ohjausta tai muita erityisjärjestelyjä.

Asumispalvelujen tavoite on turvata vammaisten henkilöiden asumisessaan tarvitsemat palvelut.

Sosiaalihoitolaian 17 §:n mukaisilla asumispalveluilla tarkoitetaan palvelu- ja tukiasumisen järjestämistä. Asumispalveluja annetaan henkilölle, joka erityisestä syystä tarvitsee apua tai tukea asumisensa järjestämisessä. Asumispalveluja järjestetään, kun asumiseen liittyy kiinteästi hoidon tai tuen tarvetta. Asumispalveluja järjestetään palvelu- ja tukiasunnoissa, joissa asiakkaan itsenäistä asumista tai siirtymistä itse-

25.6.2019

näiseen asumiseen tuetaan sosiaalityöllä, hoiva- ja huolenpitopalve-
luilla sekä asumisen tukipalveluilla kuten ateria- ja vaatehuoltopalvelut,
siivous- ja kylvetyspalvelut, kuljetus- ja saattajapalvelut tai sosiaalista
kanssakäymistä edistävät palvelut.

Asiakkaalta perittävät maksut

Asiakas maksaa asunnon vuokran sekä oman ylläpitonsa ja tavan-
omaiset elinkustannuksensa. Kunnan järjestämistä palveluista peritään
normaalit palvelukohtaiset maksut.

Sosiaalihuoltolain mukaisesta palveluasumisesta asiakkailta perittä-
vistä maksuista on pysyväisohje erikseen (PYSY 053).

Kehitysvammahuollon toimintayksiköistä tai muista vastaavista yksi-
köistä palvelunsa saavilta tai siellä asuvilta asiakkailta (esim. autismin
kirjon asiakkaat) peritään maksut samoin kuin kehitysvammaisilta asi-
akkailta.

1.3. Lyhytaikainen asuminen

Vaikeavammaisten lyhytaikainen asumispalvelu

Lyhytaikaista asumispalvelua (sijoitusta ei ole tehty toistaiseksi tai mak-
sua ei peritä kuukausimaksuina) myönnetään sosiaalihuoltolain 22 §:n
perusteella.

Pääsääntöisesti omaishoitajien lakisääteisiä lomina järjestetään omais-
hoidontukilain nojalla kunnan omissa lyhytaikaista hoitoa antavissa yk-
siköissä tai maksusitoumuksella ostopalveluyksiköissä.

Joissakin tapauksissa lyhytaikaista asumispalvelua saatetaan tarvita
myös vaikeavammaisen henkilön vakinaisen asunnon asunnonmuutos-
töiden ajaksi.

Asiakkaalta perittävät maksut (vaikeavammaisten lyhytaikainen asumispalvelu)

Asiakkailta peritään sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta
1.2.2016 lukien 29,70 euroa asumispäivältä. Maksu sisältää vuokran,
ylläpitomaksun/perusmaksun ja palveluasumisyksikössä normaalisti
päivittäin tarjottavat ateriat. Maksu ei sisällä esimerkiksi lääkkeitä.

Maksu peritään asumispalveluun tulopäivältä, sen jälkeen kertyviltä
asumispäiviltä ja lähtöpäivältä.

25.6.2019

Maksua ei peritä kuitenkaan asumispalveluun tulopäivältä, jos asiakas siirtyy välittömästi laitoshoidosta, ja häneltä peritään samalta päivältä maksu laitoshoidosta.

Omaishoidon tukea saavilta asiakkailta peritään omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien ajaksi järjestetystä hoidosta annettujen säädösten mukainen omavastuuosuus, joka on 1.1.2018 lukien 11,40 euroa/vuorokausi. Omaishoitajan lakisääteinen lomapäivä on kalenterivuorokausi.

Omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien lisäksi annettavasta lyhytaikaishoidosta asiakkailta peritään 1.2.2016 lukien 29,70 euroa asumispäivältä.

HUOM! Mikäli asiakkaalla on voimassa oleva päätös VPL:n mukaisesta vaikeavammaisten palveluasumisesta ja lyhytaikainen asumispalvelu on osa palveluasumista (kirjattu asiakkaan palvelusuunnitelmaan), häneltä voidaan lyhytaikaisen palveluasumisen ajalta periä ainoastaan palveluntuottajan perimä ateriamaksu (1.2.2016 lukien enintään pitkäaikaisen asumisen täysihoitoateriamaksu 13,40 euroa/vuorokausi tai asiakkaan valinnan mukaan yksittäisten aterioiden hinta). Asiakkaan sijoituspäätös tehdään VPL 8 3 – pykälällä.

Palveluasumispäätöksen myöntämisen syynä ei voi olla maksujen alentaminen, vaan palveluasumisen pitää johtua asiakkaan tosiasiallisesta palvelutarpeesta.

Mikäli lyhytaikaishoito järjestetään laitoksessa, asiakkaalta peritään laitoshoidon hoitopäivämaksu, joka on 1.1.2016 lukien 38,80 euroa.

Vammaisten lasten lyhytaikaishoito (SHL 22 §)

Lyhytaikaishoitojaksojen perustavoitteena on tarjota vammaisen lapsen perheelle mahdollisuus lepoon ja virkistykseen samalla, kun lapsi on tarkoituksenmukaisessa virikkeellisessä hoidossa.

Vammaisten lasten lyhytaikaishoitoa järjestetään mm. leireillä viikonloppuhoitona tai pidempinä hoitojaksoina joko palveluntuottajan järjestämässä tiloissa tai lapsen kotona.

Lisäksi osa kouluista järjestää vaikeavammaisille oppilailleen päivittäistä toimintaa koulun loma-aikoina.

25.6.2019

Asiakkaalta perittävät maksut (vammainen lasten lyhytaikaishoito (SHL 22 §))

Koti tai toimintayksikkö

Ympäri vuorokautiset palvelut

- laitoshoidon 38,80 euroa hoitopäivältä 1.1.2016 lukien
- asumispalvelut 29,70 euroa asumispäivältä 1.2.2016 lukien
- perhehoito 29,70 euroa hoitopäivältä 1.2.2016 lukien

Maksu peritään palveluun tulopäivältä, sen jälkeen kertyviltä päiviltä ja lähtöpäivältä.

Palveluasumispäätöksen myöntämisen syynä ei voi olla maksujen alentaminen, vaan palveluasumisen pitää johtua asiakkaan tosiasiallisesta palvelutarpeesta.

Esimerkki: Asiakkaalle on myönnetty palveluasuminen omaan kotiin, ja hän menee Ruskeasuon koululle tiistaina ja lähtee pois torstaina. Asiakas on päivisin koulussa ja saa siellä aterian. Asiakkaalta peritään maksu vain ateriapalveluista. Maksu peritään nautittujen aterioiden mukaan.

Omaishoidon tukea saavilta asiakkailta peritään omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien ajaksi järjestetystä hoidosta annettujen säädösten mukainen maksu, joka on 1.1.2018 lukien 11,40 euroa/vuorokausi.

Vain päivällä tai yöllä annetusta palvelusta, joka kestää kerralla enintään 12 tuntia, peritään 1.1.2016 lukien 17,90 euroa vuorokaudessa. Asiakkaalle tehdään sijoituspäätös SHL 22 -pykälällä.

HUOM! Mikäli asiakkaalla on voimassa oleva päätös VPL:n mukaisesta vaikeavammaisten palveluasumisesta ja vain päivällä tai yöllä annettu palvelu on osa tätä palveluasumista (kirjattu palvelusuunnitelmaan), asiakkaalta voidaan periä vain palveluntuottajan perimä ateriamaksu (enintään pitkäaikaisen asumisen täysihoidoateriamaksu 13,40 euroa/vuorokausi tai nautittujen yksittäisten aterioiden mukainen maksu) Asiakkaan sijoituspäätös tehdään VPL 8 3 –pykälällä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa Ruskeasuon koulun iltapäivähoidon laskutuksesta.

25.6.2019

Kuljetukset tilapäishoitoon voidaan järjestää vaikeavammaisille lapsille vammaispalvelulain mukaisena kuljetuspalveluna ja ei-vaikea-vammaisille lapsille harkinnanvaraisena muuna vammaispalveluna. Vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta asiakkaat maksavat kuljetuspalvelun omavastuuosuuden. Omavastuuosuus vastaa aina voimassaolevaa HSL:n vastaavan lipun hintaa ja muuttuu sen muutosten mukaisesti (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 20.5.2014 § 203). Vammaispalvelulain mukaisena muuna palveluna järjestetystä palvelusta ei voida periä maksua.

Jos vaikeavammaisen lapsen lyhytaikaishoito kodin ulkopuolella ei ole hänen vammansa tai sairautensa vuoksi mahdollista tai muuten tarkoituksenmukaista, voidaan hänelle järjestää lyhytaikaishoitoa myös omaan kotiin. Omaan kotiin järjestetystä lyhytaikaishoidosta ei peritä asiakasmaksua, koska vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentin mukaiset muut tarpeelliset palvelut ovat asiakasmaksulain 4 §:n mukaan maksuttomia. Omaan kotiin järjestetystä lyhytaikaishoidosta tehdään päätös VPL 8 9-pykälällä.

2. Muut tukitoimet

2.1. Vammaisten päivätoiminta (VPL 8 §)

Vammaisten päivätoiminnalla tarkoitetaan vammaisille aikuisille tai vähintään peruskoulun loppuun suorittaneille vammaisille nuorille järjestettyä tavoitteellista toimintaa, joka jäsentää päivää ja antaa mahdollisuuden aktiiviseen, ikää vastaavaan toimintaan ja kanssakäymiseen muiden kanssa. Vammaisten päivätoiminnalla on sekä kuntoutuksellisia että hoidollisia tavoitteita. Siihen voi sisältyä esim. askartelutoimintaa, kommunikaatio-opetusta (esim. viittomat) tai asiointiharjoittelua. Joissakin tapauksissa päivätoiminta on päivähoidon luonteista huolenpitoa (esim. Alzheimer-päiväkeskus).

Mikäli järjestetty toiminta on työtoiminnan luonteista tai muutoin selkeästi työllistymiseen tähtäävää toimintaa, päätökset tehdään SHL:n mukaisina sijoituspäätösinä.

Osallistujalta perittävät maksut

Kuljetus päivätoimintaan voi tapahtua järjestetyllä ryhmäkuljetuksella tai yksilökuljetuksella. Kuljetukset päivätoimintaan sisältyvät päivätoiminnan palvelukokonaisuuteen, eikä asiakkaan tarvitse käyttää niihin hänelle myönnettyjä asiointi- ja vapaa-ajan matkoja.

25.6.2019

Päivätoiminnassa asiakkaille tarjotaan vähintään lounas ja päiväkahvi, joissakin tapauksissa myös aamupala. Eräissä yksiköissä asiakkaat tilaavat ateriansa suoraan ulkopuolisilta tuottajilta, joten maksuliikennettä asiakkaan ja päivätoimintayksikön välillä ei ole lainkaan.

Joissakin ostopalveluissa asiakkaat hankkivat aterian raaka-aineet itse ja valmistavat päivätoimintaan kuuluvana toimintona ateriat itse. Asiakas maksaa tällöin tarvikkeiden hinnat palveluntuottajalle.

Päivätoiminta on asiakasmaksulain 4 § 5 kohdan mukaan maksutonta, mutta kuljetuksesta ja aterioista peritään maksu.

Kuljetuksesta asunnosta päivätoimintayksikköön ja takaisin peritään kaksi kertaa yhdensuuntaisen vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiointi- ja vapaa-ajan matkan omavastuuosuutta vastaava summa.

Mikäli asiakas haluaa käyttää päivätoimintamatkojen sijasta kuljetuspalvelun vapaa-ajan matkojaan myös päivätoimintaan, vähentävät matkat vapaa-ajan matkojen määrää ja niistä peritään vapaa-ajan matkojen mukainen omavastuuosuus.

Aterioista peritään 1.2.2016 lukien seuraavat aterialkohtaiset maksut:

aamiainen	2,60 euroa
lounas	5,15 euroa
kahvi tai tee ja kahvileipä	2,60 euroa

2.2. Sopeutumisvalmennus (VPL 8 §)

Sopeutumisvalmennuksena annettava neuvonta, ohjaus ja valmennus on asiakkaalle maksuton palvelu, yleensä kurssimuotoinen sopeutumisvalmennus toisella paikkakunnalla.

Ryhmässä tapahtuva sopeutumisvalmennus on sekä vammaiselle henkilölle, hänen lähiomaiselleen tai muulle sopeutumisvalmennukseen osallistuvalla henkilöllä maksuton. Varsinaisen sopeutumisvalmennuksen lisäksi myös matkat sopeutumisvalmennukseen kustannetaan ilman omavastuuta.

Asumisen kokeilu ja harjoittelu (kuuluu VPL 8 §:n palveluihin)

Asumiskokeilu on vaikeavammaiselle asiakkaalle tarkoitettu tavoitteellinen asumisjakso. Jakson aikana kartoitetaan asiakkaan palvelutarve ja

25.6.2019

hänelle soveltuvat asumisvaihtoehdot sekä asumisen tukitoimien, apuvälineiden ja asunnonmuutostöiden tarve. Asumiskokeilu toimii itsenäisen asumisen arviointi- ja harjoittelujaksona, silloin kun kotona selviytyminen on epävarmaa.

Asumiskokeilun päätteeksi asiakkaalle tehdään palvelusuunnitelma, jossa määritellään mahdollinen tuleva asumismuoto ja tarvittavat palvelut. Asumiskokeilut tapahtuvat yleensä palvelutaloissa mutta mahdollisesti myös muissa asumispalveluja tuottavissa yksiköissä.

Asumisharjoittelun tavoitteena on lisätä valmiuksia ja opetella asumisessa ja arkielämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Harjoittelu lähtee osallistujien yksilöllisistä tarpeista ja kyvyistä. Asumisharjoittelu voidaan toteuttaa yksilöllisesti asiakkaan omassa asunnossa tai kurssimuotoisena ryhmässä.

Asumisen kokeilun ja harjoittelusta perittävät maksut

Ruokailusta toimintayksikössä tai muussa tarjoilupaikassa peritään 1.2.2016 lukien seuraavat ateriakohtaiset maksut:

aamiainen	2,60 euroa
lounas	5,15 euroa
päivällinen	5,15 euroa
iltapala	2,60 euroa
kahvi tai tee ja kahvileipä	2,60 euroa

Täysistä ateriapalveluista peritään 13,40 euroa vuorokaudelta. Ateriapakettiin kuuluu aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Erityisruokavalioista ei peritä eri hintaa.

Asiakas maksaa itse omat henkilökohtaiset kustannuksensa, esimerkiksi hygienia- ja tarvikkeet.

Välttämättömät kuljetukset voidaan tarvittaessa järjestää VPL:n mukaisena vaikeavammaisten kuljetuspalveluna, jolloin niistä peritään asiakasmaksuasetuksen mukainen omavastuuosuus.

3. Vaikeavammaisten henkilökohtainen apu

Vammaispalvelulain mukaista henkilökohtaista apua käsitellään omassa pysyväisohjeessa (PYSY 007). Henkilökohtaisen avun määräästä ja toteuttamistavasta sovitaan palvelusuunnitelmaa laadittaessa.

25.6.2019

Päätöksen asiakkaan oikeudesta henkilökohtaiseen apuun tekee sosiaalityöntekijä.

Ne sosiaali- ja terveystoimialan palvelut, jotka ovat osa henkilökohtaisen avun järjestämistä, ovat asiakkaalle maksuttomia.

4. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiakasmaksupäällikkö päättää vammaisilta perittäväksi määrätyn maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä (PYSY 072).

5. Viitteet

- Laki (380/87) ja asetus (759/87) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (lyh. vammaispalvelulaki/ VPL ja –asetus/ VPA)
- Sosiaalihuoltolaki (710/82, lyh. SHL)
- Laki (734/92) ja asetus (912/92) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (lyh. asiakasmaksulaki ja –asetus)
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 20.5.2014 § 203 vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen kuljetuspalvelumatkojen omavastuuosuuksien tarkistaminen
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 16.12.2014 § 438 palveluasumisen osavuorokautisen hoidon ja päivätoiminnan asiakasmaksut
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 13.2.2018 § 34
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 18.6.2019 § 140

Lisätietoja

Vammaisten sosiaalityön päällikkö puh. 310 89545
Asiakasmaksupäällikkö puh. 310 43604
Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@hel.fi

JUHA JOLKKONEN
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

TIINA MÄKI
hallintojohtaja